UN SOARE CA UN OCHI DE STICLĂ

de Györfi-Deák György si Marius STAVILĂ

1.

Lumina matinală străpunge liziera pădurii de la orizont, dezvăluind clădiri, instalaţii, rampe de lansare, rachete. Dincolo de gardul metalic se aude forfota maşinilor. Sirenele avertizează. Oamenii se grăbesc. Pista devine pustie. Vocea turnului de control numără secundele : cinci, patru, trei, doi, unu...

Într-un punct al fâşiei de beton, o explozie de lumină zvârle spre cer o navă înaltă, maiestuoasă. Suflul întârziat trezeşte ţipetele speriate ale păsărilor surprinse în somn.

O zi obişnuită, aici.

2.

Ca de obicei, stătea singuratic la masa din colţ, ascuns în spatele trepiedelor joase, care zăceau răsturnate pe masă. Privea fix paharul pe care-l frământa între degete, urmărind distrat irizaţiile motivelor incizate în sticlă, ca şi cum ar fi încercat să adune din puzderia petelor de culoare apele unei amintiri risipite.

- Alina are un ied alb, fredona bătrânul în surdină.

- Repetă, te rog, îi răspunse o voce aspră vag cunoscută.

Necunoscutul ridică ochii. Lingă masa lui se oprise o făptură de ceaţă. Tresări.

Faţa îi deveni palidă.

Vedenia purta chipul său: plete lungi, albe, revărsate peste haina murdară, tocită de prea mult purtat; o barbă deasă şi încâlcită, ce acoperea faţa uscăţivă, lăsând buzele pline să atârne încremenite într-un zâmbet îndepărtat, dureros; ochii săi cenuşii...

Străinul bolborosi înfricoşat:

- Tu, aici ?

Năluca nu-i răspunse. Se aşeză la capătul opus al mesei şi rosti apăsat şl dojenitor :

- Te-am pierdut, fiu de oameni... Necunoscutul goli dintr-o dată paharul.

- Nu înţeleg. Ce vrei să spui ?

- Nu te teme. Am venit să-ţi împărtăşesc o poveste, povestea irosirii mele.

- Nu vreau s-o cunosc. Pleacă !

- Trebuie să mă asculţi. Adu-ţi aminte.

- Taci!

- Ajută-mă ! Timpul s-a oprit, s-a revărsat în trupul meu, îmi răsuceşte braţele, mă răstoarnă, îmi striveşte pieptul, mă chinuie...

Străinul îşi închise urechile în palme:

- Nu ! Destul!

- Te-am pierdut, repetă ecoul vocii sale. Aminteşte-ţi.

3.

Nu-l mai auzeam, gândurile mele călătoreau acum într-o altă lume, într-un alt univers, pe un Pământ al unui timp uitat.

Nu, nu era nevoie să-mi amintesc. Amintirile sunt hrana sufletelor care, copleşite de vremelnicia încercărilor au înclinat capetele şi au ales neputinţa. Amintirile sunt asemenea rădăcinilor goale ale copacilor răsturnaţi de vijelie, nişte tentacule răsucite ameninţător, încremenite în imposibilitatea lor de a redeveni ceea ce au fost ; rigiditatea lor zădărniceşte începutul unei noi lupte, ucide orice speranţă şi arborii încep să moară lent, măcinaţi de putregai şi de viermi.

Sunt singurul supravieţuitor din echipajul... De fapt, are vreo importanţă ? Ceilalţi au rămas neînsufleţiţi, sfâşiaţi, striviţi, sufocaţi, prizonieri ai colapsarului. Îi văd, îi ating, mă-npiedic de ei, sunt peste tot, o masă sângerândă de carne chinuită şi de oase sfărâmate. Care a fost norocul mea ? Nu ştiu. Când mi-am revenit... Dar să trecem peste asta.

În camera de comandă se auzeau voci. Am pornit, alergam, cădeam, mă ridicam fără să privesc în jos, era de ajuns să-mi privesc mâinile năclăite de sânge. Vocile se auzeau clar. Erau mai mulţi !

- Prieteni!

M-am oprit în uşă. Pleoapele mi s-au aplecat, grele ca nişte crengi ce se frâng sub povara zăpezii, încăperea era goală, adică...

Mirosea a ars şi a grăsime râncedă. În semiîntunericul camerei - funcţiona doar reţeaua de avarie - numai cadranele ordinatorului licăreau stins, în timp ce pereţii discutau, îşi vorbeau unul altuia, patru voci metalice, patru succesiuni de sunete algoritmizate, sintetizate şi mixate involuntar de creierul cibernetic alienat, patru fraze, mereu aceleaşi, patru temniţe...

„Alina are un ied alb. Repetă, te rog ! Ali-na-aa-re... UN UNIVERS ESTE CARACTERIZAT .. În cuptorul de infraroşii şi puneţi... dacă vrei să trăieşti, prietene, să... CONSTANTA CARE... ţi-am spus de atâtea ori, cafeaua... Repetă, te rog ! Alina... DETERMINĂ SECUNDA... amestecaţi şi lăsaţi să se răcească ..."

Panourile de protecţie ale hublourilor erau smulse. Prin sticla groasă nu se zărea mai nimic, nici o stea, nici o nebuloasă, doar neantul şi reflexele metalice ale suprastructurilor epavei. Nava părea înţepenită, cuprinsă în acel ceva de un negru... atât de negru, cum altfel aş putea să numesc această nuanţă nemaivăzută a întunericului, mai sumbră decât însăşi întinderea nudă a cosmosului. Un negru absolut, în faţa căruia toate păreau banale şi palide.

În răstimpuri, epava icnea, gemea lugubru, cu glasul lemnului despicat de topor. Simţeam cum podeaua începe să vibreze. Calculatorul scânteia mărunt :

„Nu uita, va trebui să renunţi... vă doresc poftă bună ... un ied alb... LUMINA ..."

Feste monotonia frânturilor de frază s-a suprapus vuietul mării închise în scoici. Apoi, cineva a glăsuit. Era vocea lui.

„Nu credeam că o să ne întâlnim vreodată, fiu de oameni."

Zâmbeam, îmi atârnasem o mască din dosul căreia îl priveam nedumerit. Era el. Eram eu ?

„Te-nşeli, fiu de oameni, rosti năluca, nu eşti tu, şi nu sunt nici eu. Suntem."

4.

„Suntem ?"

Străinul stătu o vreme în tăcere, apoi renunţă :

- Te înşeli, bâtrâne, sunt un biet pribeag. Nu te cunosc.

Ne-am rătăcit, fiu de oameni, spuse, nepăsătoare, năluca. Te-ai înstrăinat, mă ocoleşti, cu zâmbetul hoinarilor pe buze, dar eşti trist, mereu mai trist...

Necunoscutul izbi cu pumnul în masă :

- Încetează ! Nu mai are nici un rost. Se înălţă şi continuă ameninţător :

- Da, te-am recunoscut. Te mulţumeşte această mărturisire ?

- Nu.

- Ce vrei atunci ?

- Vreau să te desăvârsesc. Noi doi suntem un eu.. Am venit să te smulg din această mlaştină interioară în care te-ai refugiat.

- Cu ce drept ? Cine eşti tu ?

- Sunt oglinda sufletului tău, jumătatea ta neatinsă de nebunie. Priveşte în jur. Suntem pe o epavă, la marginea unui colapsar. Această sală, această masă la care ne-am aşezat, totul este o iluzie. Deschideţi ochii, fiu de oameni.

- La ce bun ? Ştiu că ai dreptate. Aici, timpul a încremenit în cumpăna căderii. Ar trece un secol până când aş vedea prima licărire de lumină. Gândul meu zboară mai repede decât secundele, el nu oboseşte niciodată. Da, lumea mea - mlaştina - este Pământul. Nu insista. Ea îţi va fi întotdeauna interzisă.

Fusese singura lui izbucnire de mânie. Ultima :

- Bine ! Du-te şi crapă acolo !

Apoi dispăru.

5.

„Acolo..."

Am închis ochii.

Culori confuze, împrăştiate pe retină, s-au amestecat ca cenuşiul sumbru al neantului. O pală de vânt venită de nicăieri a sfâşiat suprafaţa sub care pulsau ELEMENTELE - pete amorfe încadrate de contururi reliefate, accentuate de jocul nuanţelor de umbră - şi a eliberat NOAPTEA.

Stropi mari de întuneric au brăzdat penumbra sterilă, s-au revărsat în linii groase de tuş, căutând meandrele unor noi albii, împânzind brazdele fine şi nestatornice cu o reţea de fire divergente, punctate cu suprafeţe asimetrice, de culoarea funinginei. Păienjenişul contururilor negre s-a lărgit, a ocupat î întregime chipul vizual şi în formele nou-create de indefinitele schimbări ale viziunii iniţiale am recunoscut PĂDUREA.

Poteca lucea albă în noapte.

Păşeam şi simţeam cum talpa piciorului se sprijină pentru o clipă pe zăpada îngheţată, cum pielea arsă de ger striveşte

suprafaţa sticloasă, alunecând uşor înainte ; într-un târziu auzii scrâşnetul gheţii zdrobite : câteva sunete frânte aruncate spre infinit, strecurate anevoie printre copaci, se întorceau din ce în ce mai vlăguite, până când piereau acoperite de murmurul crengilor care îşi lepădau povara în vânt.

O geană de lumină a dezvăluit cerul dezgolit de frunze al pădurii, a coborât până deasupra mea şi a alunecat nestânjenită spre pământul îngheţat, în treacăt, mi-a înfiorat pentru o clipă degetele amorţite, apoi am simţit cum pluteşte scânteietoare deasupra cărării. Am privit în spate : colbul negru-roşcat, răscolit de paşii mei, se aşeza pe drumeagul dincolo de care, din lumina dulce, primăvăratică, răsăreau flori ce purtau încă în petale strălucirea diafană a stelelor.

Iar acolo unde înainte nu fusese nimic, doar întuneric şi pustiu, acum strălucea, albastru, cerul ; acolo unde copacii încătuşaseră noaptea, acum surâdea veselă pădurea ; acolo unde arborii îşi ascunseră în beznă ramurile despicate de ger şi răsucite de crivăţ, veşminte noi, croite din frunze fragede, cusute cu fire de smarald, le acopereau goliciunea.

Auzeam doar zgomotul paşilor mei. Lipăitul tălpilor goale. Mă feream cu mâinile de crengile tinere, hulpave. Simţeam în vârful degetelor foşnetul lor, scântei dezmierdate ce împrăştiau o ploaie aurie peste potecă, ţâşnind din ascunzişul lor de frunze ca nişte păsări speriate de apropierea vânătorului.

Ascultam susurul a tot ceea ce mă înconjura şi-mi părea că, nu departe de mine, altcineva frământa cu zgomot solul umed al pădurii, mărunţindu-l între degetele picioarelor, în timp ce eu îl urmam umil, în tăcere, ca să nu-i tulbur trecerea.

Prins în zborul sunetelor, m-am lăsat purtat de ele plnă la marginea pădurii, unde, însufleţite de boarea caldă a dimineţii, fremătau ierburile înalte ale câmpiei. Vrăjit de şoapta lor dulce, de susurul frunzelor lungi, de zvonul şoaptelor nelămurite, m-am lăsat să cad ostenit în mijlocul mării de verdeaţă, acoperit, îmbrăţişat, ocrotit de firele păioase. Undeva, în depărtarea ce purta mireasma tulpinilor crude, se auzeau glasuri de copii.

M-am întors pe spate şi am cuprins cu privirea bolta azurie, căutând Soarele. Lumina pătrunzătoare îmi înţepă retina. Deasupra mea strălucea, artificială, o sferă albastră, înconjurată de un halo violet.

Înţelegi ?

Nu era soarele meu,
era o stea falsă,
un astru străin,
un soare ca un ochi de sticlă...

[Apărută în fanzinul PARADOX '86.]